

A Kúria a dr. Sár Csaba és dr. Horváth Katalin ügyvédek, által képviselt felperesnek a dr. Maczelka Anikó ügyvéd által képviselt alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt a Szegedi Járásbíróságon 15.P.21.648/2014. szám alatt folyamatban volt és a Szegedi Törvényszék 2.Pf.20.287/2015/5. számú ítéletével befejezett perében a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes részére 200.000 (Kettőszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 788.900 (Hétszáznyolcvannyolcezer-kilencszáz) forint felül-vizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. január 06-án megállapodott a perben nem szereplő ... ügynökséggel, hogy 2009. április 28-án az alperesnél, 2009. május 01-jén pedig a ... megszervezi és bemutatja ... című operáját az ügynökség által képviselt ... címszereplésével. A szerződést 2009. március 24-én módosították akként, hogy a felperes ... fellépését 2009. április 28-án és 30-án ... két ... előadásban biztosítja és további egyeztetéseket követően 2009-ben megszervez a számára még egy magyarországi fellépést. A három fellépéséért a felperes összesen 80.000 Euró megfizetését vállalta, amelyből 60.000 Eurót 2009. április 27-ig, a fennmaradó 20.000 Eurót pedig a harmadik magyarországi fellépés napjának reggeléig volt köteles az ügynökség részére átutalni.

2009. március 30-án a peres felek között megbízási szerződés jött létre, amelyben az alperes megbízta a felperest, hogy 2009. április 28-án és 30-án ... című művében biztosítsa ... és ... fellépését. E

feladatok ellátásáért az alperes a felperes részére 12.400.000 forint + áfa megbízási díj fizetését vállalta, valamint kötelezettséget vállalt a művészek elszállásolásával és ... ellátásával és szállításával kapcsolatos költségek viselésére, és arra, hogy saját költségén a felperes részére 1 db egyágyas szobát biztosít a ... Szállodában. A produkció bemutatásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket szintén az alperes vállalta saját költségén biztosítani.

A megbízási szerződésben vállalt kötelezettségének az alperes eleget tett, a szerződés szerinti megbízási díjat megfizette a felperes részére.

A felperes keresetében 35.000 Euró és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Arra hivatkozott, hogy az alperes megbízásából állapodott meg ... fellépéséről a ... gynökséggel, a felmerült költségeket ezért az alperes teljes egészében köteles megtéríteni. A részére fizetett megbízási díj azonban csak a fellépti díj egy részére biztosított fedezetet, így az alperes további 25.000 Euró megfizetésére köteles. Emellett az érvelése szerint munkája elvégzéséért 10.000 Euró díjazásra is jogosult.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy ... fellépése érdekében 2009. március 30-án írásban kötött megbízási szerződést a felperessel. Az így létrejött szerződést pedig maradéktalanul teljesítette, a felperes ezért további igényt vele szemben megalapozottan nem érvényesíthet. A követelés elévülésére is hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, a másodfokú bíróság pedig az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes 10.000 Euró összegű megbízási díjkövetelése elévült, a 25.000 Euró megfizetése iránti igény elévülése azonban nem következett be. Azt ugyanakkor, hogy a peres felek ... 2009 évi ... fellépéseivel kapcsolatban a közöttük 2009. március 30-án létrejött megbízási szerződésen kívül más megállapodást is kötöttek volna egymással, a felek egymás közötti levelezése, illetve a perben keletkezett egyéb bizonyítékok nem támasztják alá. A 2009. március 30-án kelt megbízási szerződésben pedig az alperes nem vállalt kötelezettséget a felperes és a ... ügynökség közötti szerződésben meghatározott fellépti díj megtérítésére. A felperes ezért ilyen díjigényt az alperessel szemben megalapozottan nem érvényesíthet.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása és az alperes 25.000 Euró és járulékai megfizetésére kötelezése iránt - a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy a jogerős ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 205. § (1) és (2) bekezdését, 213. § (1) bekezdését, 226. § (1) bekezdését, 474. § (1) bekezdését, valamint 479. § (1) és (3) bekezdését.

Álláspontja szerint közte és az alperes között - a másodfokú bíróság iratellenes, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésén alapuló megállapításával ellentétben - a 2009. február 23-i és 24-i elektronikus levélváltás eredményeként megbízási szerződés jött létre ... vendégszereplésének megszervezésére. Ezt az is igazolja, hogy az alperes 2009. február 24-én sajtótájékoztatót jelentette be az énekes fellépésével megvalósuló ... előadásokat és megkezdte a jegyek árusítását is. Állítása szerint az alperes 2009. március 29-én és 30-án kelt leveleiből is kitűnik, hogy február 23-án, illetve 24-én már megegyeztek a megbízás lényeges kérdéseiben. A megbízási díj végleges összegét ekkor ugyan még valóban nem határozták meg, csupán minimálisan 12.400.000 forint díj fizetésében állapodtak meg. A díjban való megállapodás azonban a megbízási szerződés létrejöttének nem lényeges feltétele.

A 2009. március 30-án kelt írásbeli megbízási szerződés az érvelése szerint csupán az elektronikus levélváltás eredményeként 2009. február 24-én létrejött megbízás megerősítésének tekinthető. A Ptk. 479. § (1) és (3) bekezdései szerinti költségtérítési és mentesítési jogáról pedig az írásbeli megbízási szerződésben sem mondott le, sőt az alperes kifejezetten vállalta a produkció bemutatásához szükséges személyi és tárgyi feltételek saját költségén való biztosítását.

Állította, hogy az alperes mindezekre tekintettel - a megbízási szerződés eltérő rendelkezésének hiányában - a Ptk. 479. § (1) és (3) bekezdései alapján köteles a ... ügynökség felé fennálló díjtartozást megfizetni.

Arra az esetre, ha nem állapítható meg, hogy közte és az alperes között már 2009. február 24-én létrejött a megbízási szerződés, a 2009. március 30-át, tehát az írásbeli megbízás keltét megelőző eljárására a helyénvaló megbízás nélküli ügyvitel szabályait kérte alkalmazni. E szabályok értelmében ugyanis az alperes a véleménye szerint szintén köteles a ... fellépésével kapcsolatos költségei teljes megtérítésére.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A jogerős ítélet felülvizsgálatára a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében jogszabálysértés miatt kerülhet sor. A felülvizsgálat alapjául szolgáló jogszabálysértés anyagi és eljárási jogszabálysértés egyaránt lehet, az eljárási szabályok megsértése azonban a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése értelmében csak akkor adhat alapot a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ha lényegesen kihatott az ügy érdemi elbírálására. Ennek megfelelően a felülvizsgálati kérelem előterjesztője kérelmében a jogszabálysértés megjelölése körében arra hivatkozhat, hogy valamely, az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabály megsértésére került sor, illetőleg a döntés meghozatala során nem a megfelelő anyagi jogszabályt alkalmazták, vagy az egyébként irányadó jogszabályt tévesen értelmezték. Jogszabálysértést jelent a megalapozatlanság is, ha az eljáró bíróságok a tényállást kellően nem tárták fel, noha a felek a szükséges bizonyítást felajánlották, illetőleg a bizonyítási indítványok előterjesztése azért maradt el, mert a felek előzőleg a bizonyítandó tények és a bizonyítási teher körében nem kaptak a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő tájékoztatást, vagy e vonatkozásban téves tájékoztatást kaptak.

A felülvizsgálat alapjául szolgálhat, tehát jogszabálysértést eredményez a megalapozatlanság abban az esetben is, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, illetőleg, ha a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott. A bizonyítékok okszerű mérlegelése azonban felülvizsgálattal nem támadható. A Kúria következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt, eltérő értékelésére (ún. felülmérlegelésére) nem kerülhet sor (BH 2012.179.).

A másodfokú bíróság a perbeli esetben a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó szabály, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nélkül állapította meg, hogy a felek ... 2009. évi ... fellépéseivel kapcsolatban 2009. március 30-án kötöttek megbízási szerződést egymással, illetve hogy közöttük e vonatkozásban más időpontban, részben vagy egészben eltérő tartalommal megbízási szerződés nem jött létre.

2009. február 23-án és 24-én ugyanis a felek elektronikus levélben - a csatolt iratokból kitűnően - csupán a szerződéskötést megelőző, a szerződés tartalmának kialakítására irányuló tárgyalásokat folytattak egymással. Ezek során pedig a felperes az alperes

ajánlatát maradéktalanul nem fogadta el, így a 2009. február 24-i jognyilatkozata a szerződést a Ptk. 213. § (2) bekezdése értelmében nem hozhatta létre.

Kétségtelen, hogy visszterhes megbízási szerződés a megbízási díj konkrét összegében való megállapodás hiányában is létrejöhet, a perbeli esetben azonban nem arról volt szó, hogy a felek a szerződéskötéskor külön nem rendelkeztek a megbízási díjról, hanem 2009. február 24-én a díj összege közöttük még kifejezetten vitás volt. A megbízási szerződés akkori létrejötte ezért – a Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a Ptk. 213. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – nem következhetett be.

A felperes egyébként a 2009. február 24-én kelt elektronikus levelében mielőbbi további tárgyalásokat sürgetett, tehát nyilvánvalóan maga sem vélte úgy, hogy közte és az alperes között a megbízási szerződés létrejött. Mindezeket nem cáfolja, hogy 2009. február 24-én sajtótájékoztatón bejelentették ... fellépését és megkezdték a jegyárusítást. Erre ugyanis feltehetően azért került sor, mert a felek az egyeztetéseket követően már közelinek látták a végleges megegyezés lehetőségét, és az idő rövidsége is szükségessé tette a jegyértékesítés megkezdését.

A felperes mindezekre tekintettel alaptalanul hivatkozott arra, hogy már 2009. március 30-át megelőzően, 2009. február 24-én megbízási szerződést kötött az alperessel.

A 2009. március 30-án a felek között nem vitásan írásban létrejött megbízási szerződés pedig egyértelműen szabályozza, hogy a felperes a megbízási teljesítéséért milyen összegű díjazásra jogosult, valamint hogy a felmerülő költségek közül az alperes mely költségek viselését vállalja.

A Ptk. 479. § (1) bekezdése valóban kimondja, hogy az ügy ellátásával felmerült költségek a megbízót terhelik, a Ptk. 479. § (3) bekezdése pedig előírja, hogy a szerződés megszűnésekor a megbízó köteles a megbízottat a megbízási alapján harmadik személyekkel szemben vállalt kötelezettségei alól mentesíteni, valamint szükséges és hasznos költségeit megtéríteni. A Ptk. e rendelkezései azonban diszpozitív szabályok, így nem volt akadálya annak, hogy a felek a megbízási szerződésben e rendelkezésektől eltérően állapodjanak meg. A felperes és a ügynökség között létrejött szerződésben kikötött díj megtérítése pedig az alperest terhelő, a szerződésben tételesen meghatározott költségek között – a másodfokú bíróság helyes megállapításának megfelelően – külön nem szerepel. Ez pedig azt jelenti, hogy ... fellépti díját a felperesnek a szerződés értelmében a részére fizetett megbízási díjból kellett fedeznie. Az, hogy a felperes már jóval az alperessel való szerződéskötését megelőzően megállapodott az

énekest képviselő külföldi ügynökséggel a fellepti díj összegéről, illetve, hogy az alperessel létrejött megállapodása során nem tudta elérni, hogy az alperes e kiadást teljes egészében átvállalja, a felperes saját üzleti kockázata körébe tartozó kérdés, amelynek következményeit magának kell viselnie. E kiadása megtérítését tehát az alperestől megalapozottan nem követelheti.

Nem volt helye a perbeli esetben a megbízás nélküli ügyvitelre vonatkozó szabályok (Ptk. 484. § - 487. §) alkalmazásának sem. A felek ugyanis a 2009. március 30-án létrejött megbízási szerződésben kifejezetten szabályozták, hogy eljárásával összefüggésben a felperes milyen díjazásra és mely költségek megtérítésére tarthat igényt.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2015. október 29.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró